

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΠΟΔΟΛΟΓΩΝ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

«ΔΥΣΤΡΟΦΙΕΣ ΟΝΥΧΩΝ ,ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ
ΟΝΥΧΩΝ & ΟΝΥΧΟΜΥΚΗΤΙΑΣΕΙΣ»

*«Όταν γνωρίζεις κάτι ,να επιμένεις ότι το γνωρίζεις.
Όταν πάλι δεν το γνωρίζεις , ομολόγησε ότι δεν το
γνωρίζεις, αυτό είναι γνώση.»*

Κομφούκιος (Μέγας Κινέζος Διανοητής)

Πρόλογος

Παρακάμπτοντας ένα πρωτόκολλο μιας πτυχιακής εργασίας θα ήθελα να αυτοσυστηθώ. Είμαι η Natalija Kozenko γεννήθηκα και μεγάλωσα σε μια μικρή πόλη της Λιθουανίας. Έζησα τα παιδικά μου χρόνια σ' ένα φτωχό αλλά ταυτόχρονα και πολύ πλούσιο συναισθηματικό οικογενειακό περιβάλλον. Ήρθα στην Ελλάδα το 2001 γεμάτη αγωνία και ελπίδα, όνειρα, αισιοδοξία και διάθεση για αυτοβελτίωση. Λατρεύω τη ζωή, την οικογένεια μου, την Ελλάδα, τη γνώση που τελικά με οδήγησε στην ποδολογία. Για λόγους «δικαιοσύνης» λοιπόν αξίζει να σημειωθεί ότι στην αρχή ασχολήθηκα με την αισθητική των άκρων με όλες τις τεχνικές τεχνικής και διακόσμησης. Ξεκίνησα να εργάζομαι στο μανικιούρ /πεντικιούρ το 2006. Ωστόσο κατά τη διάρκεια της εργασίας μου βρέθηκα αντιμέτωπη με πελάτες που είχαν πιο ιδιαίτερες ανάγκες στην περιποίηση των άκρων τους. Η εργασία με δύσκολα πέλματα μου ενεργοποίησε το γνωστικό ενδιαφέρον ενώ παράλληλα εισέπραττα ηθική ευχαρίστηση με την προοπτική επίλυσης των όποιων προβλημάτων. Διαπίστωσα λοιπόν ότι ήθελα ν' ασχοληθώ όχι μόνο με την ομορφιά αλλά και να προσφέρω την απαραίτητη αγωγή στους ανθρώπους. Άμεσα αντιλήφθηκα και άρχισα να σκέφτομαι τι θέλω πραγματικά και πως θα μπορούσα να προσφέρω κάτι περισσότερο. Από μια ενδελεχή έρευνα που έκανα έμαθα για την ύπαρξη του επαγγέλματος του ποδολόγου ως αυτού που ασχολείται ειδικά με τις παθήσεις των κάτω άκρων. Αυτή η πληροφορία υπήρξε η αφετηρία της επαφής μου με τη ποδολογία, που πραγματοποιήθηκε με την εγγραφή μου στην ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΠΟΔΟΛΟΓΩΝ.

Πρίν από λίγα χρόνια δημιουργήθηκε μια ειδικότητα που δεν ήταν ευρέως διαδεδομένη στη Ελλάδα η ποδολογία. Ήρθε για να καλύψει την ανάγκη για εξειδικευμένο δυναμικό στην φροντίδα του ποδιού. Πρόκειται δε για μια ταχύτατα εξελισσόμενη και αυξανόμενη ειδικότητα που μέλημα της είναι η ολόπλευρη υγιεινή των ποδιών. Η πρόληψη οποιασδήποτε ασθένειας είναι πάντα πιο αποτελεσματική και λιγότερο δαπανηρή και επώδυνη από τη θεραπεία, καθώς «Κάλλιον του θεραπεύειν το προλαμβάνειν». Η περιποίηση των κάτω άκρων, ούτε είναι ούτε πρέπει να εκλαμβάνεται ως πολυτέλεια. Είναι μια διαδικασία ανάγκης καθώς πρωτίστως εξασφαλίζει τη υγεία, την πρόληψη, πλείστον προβλημάτων (που θα

αναλυθούν περεταιίρω στην συνέχεια) και βεβαίως καλύπτει και την αισθητική περιποίηση των ποδιών. Αυτό καθίσταται προφανές από τη διαίρεση του γνωστικού αντιμετώπισης στους τομείς αισθητικής περιποίησης και ποδολογικής. Ο μεν πρώτος τομέας, περιλαμβάνει προσωπική υγιεινή : 1) νυχιών, δέρματος (η οποία χρησιμοποιείται για καλλωπιστική και ελκυστική εμφάνιση λαμβάνοντας υπόψη τις τάσεις της μόδας και της ανάπτυξης ιδεών του σχεδιασμού) και του 2) νυχιών, δέρματος . Η χρήση των προληπτικών μέτρων που διατηρούν το δέρμα του ποδιού στην υγιή κατάσταση με διάφορα μέσα (ποδόλουτρα, κρέμες, αλοιφές, μασάζ κλπ) περιποίηση ποδιών δεν έχει μόνο αισθητικό αποτέλεσμα, αυτό αποτρέπει την εμφάνιση διαφόρων ασθενειών όπως : η είσφρηση των γωνιών στα μαλακά μέρια του όνυχα μυκητίαση και ονυχομυκητίαση ,αφυδάτωση του δέρματος και βακτηριακές λοιμώξεις του δέρματος. Όσον αφορά το ποδολογικό πεντικιούρ δεν αποσκοπεί μόνο στην υγιεινή φροντίδα του δέρματος των ποδιών και της πλάκας των νυχιών, αλλά κυρίως στην διατήρηση της υγείας των ποδιών και στην εξάλειψη των υφιστάμενων προβλημάτων. Χρησιμοποιείται για ασθένειες των ποδιών: κάλων, υπερκερατώσεων, ρωγμών, για τη θεραπεία μυκητιακών νόσων , για την διόρθωση και αποκατάσταση νυχιών . Κατά κανόνα , δεδομένης της πολυπλοκότητας των διαδικασιών και των προσόντων του ποδολόγου, αυτός ο τύπος πεντικιούρ (ποδολογική περιποίηση) είναι πιο ακριβός από συνηθισμένο αισθητικό πεντικιούρ.

Η ευθύνη για την υγεία των άκρων είναι διμερής : Η τακτική φροντίδα των άκρων και η συνέπεια επισκεψιμότητας του πελάτη , εξασφαλίζει στον ποδολόγο την δυνατότητα παρατήρησης των πιθανών αλλαγών του άκρου πόδα, που θα τον προΐδεάσουν για μια άλλη ενδεχόμενη ασθένεια. Ευλογοφανές ο ποδολόγος όχι μόνο συμβουλεύει και επιλέγει ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα φροντίδας ποδιών αλλά εάν κριθεί απαραίτητο απευθύνεται και συνεργάζεται με γιατρούς αναλόγων ειδικοτήτων όπως ορθοπεδικούς , δερματολόγους, διαβητολόγους, κ.α.

Ο ποδολόγος πρέπει να είναι πλήρως συνειδητοποιημένος και υπεύθυνος δεδομένου ότι έχει αποκτήσει επαρκείς γνώσεις για να πάρει την σωστή απόφαση. Καθίσταται σαφές ότι ο ποδολόγος ως ένας εξειδικευμένος επαγγελματίας που απουσίαζε από τον τομέα των κοινωνικών υπηρεσιών ήρθε να καλύψει ένα σημαντικό κενό της μέχρι τώρα στοιχειώδους εξυπηρέτησης από ανθρώπους των οποίων οι γνώσεις ήταν μάλλον εμπορικές και ως εκ τούτου ατελείς.

Η ακαδημία ποδολόγων Ελλάδος στελεχώνει και εδραιώνει την κοινότητα εξειδικευμένων επαγγελματιών. Τώρα πια ξέρουμε ποιοι είμαστε επαγγελματικά και που ανήκουμε εργασιακά.

Εισαγωγή

Η περιποίηση των άκρων έχει τις ρίζες της στο απώτερο παρελθόν. Συγκεκριμένα γενέτειρα του πεντικιούρ είναι η Αρχαία Αίγυπτος. Ήδη εκείνη την εποχή οι άνθρωποι γνώριζαν ότι τα πόδια είναι ένας πολύ σημαντικός τομέας, ο οποίος είναι υπεύθυνος για το έργο των εσωτερικών οργάνων, έτσι ώστε μαζί με την αισθητική της φροντίδας των ποδιών η ιατρική έχει μεγάλη σημασία. Η φροντίδα των ποδιών περιελάμβανε τη διατήρηση του δέρματος σε καλή κατάσταση. Αξιοσημείωτοι Αιγύπτιοι άλειφαν τα πόδια τους με πολλά αρωματικά έλαια. Η περιώνυμη για την ομορφιά της Κλεοπάτρα είχε στελεχώσει ένα ολόκληρο επιτελείο σκλάβων που ήταν υπεύθυνοι για την ομορφιά των ποδιών της. Αξίζει να σημειωθεί ότι στις ταξικές κοινωνίες της αρχαιότητας οι υποτελείς όχι μόνο φιλούσαν τα χέρια μα και τα πόδια των αυτοκρατόρων. Ωστόσο, οι πρώτοι ειδικοί στην φροντίδα των ποδιών εμφανίστηκαν στην Αγγλία (Chiropodist) ταυτόχρονα με τους οδοντιάτρους και ο πρώτος «κύριος» του πεντικιούρ ήταν ο DAVID LOW. Το πρώτο εγχειρίδιο για τη ποδολογία γράφτηκε το 1762 από τον *Hernn Rousselot*. Περίπου 12 χρόνια μετά κάνει την εμφάνιση του βιβλίου ο γάλλος *Nicolas- Laurent Laforest*. Το 1802 στην Αγγλία εκδίδεται το πρώτο βιβλίο (Chiropodist) από τον Άγγλο David Low ο οποίος μετέφρασε το βιβλίο του Laforest.

Το 1800 ο F.E Bilz στο βιβλίο του με θέμα «το ανθρώπινο σώμα», επικεντρώνει την προσοχή του στα πόδια και τη σημασία της καλύτερης περιποίησης αυτών, δίνοντας προτεραιότητα στα ποδόλουτρα, την καθαριότητα, κάλτσες και παπούτσια. Επίσης αντιλαμβάνεται την ιδιαιτερότητα του κάθε ποδιού αναφέροντας τις διαφορές στην κατασκευή και το μέγεθος. Στο τέλος του 19^{ου} αιώνα, αρχές του 20^{ου} εμφανίζονται οι πρώτες σχολές και τα πρώτα εργοστάσια κατασκευής μηχανημάτων και εργαλείων.

Έτσι το ταξίδι μας στο χρόνο τελειώνει και είναι πολύ λυπηρό γιατί υπάρχουν ακόμα πολλές ενδιαφέρουσες ιστορίες που σχετίζονται με τα πόδια μας. Να τα αγαπάτε και θα σας απαντήσουν το ίδιο.

Γιατί είναι τόσο σημαντικό να γνωρίζουμε τα πάντα για τις αιτίες τη διάγνωση και διάφορες θεραπείες (αποκατάσταση) νυχιών;

Τόσο για τους ποδολόγους όσο και για τους εκπροσώπους άλλων παραϊατρικών επαγγελμάτων και ειδικευμένων ιατρών είναι σημαντικό να γνωρίζουμε τις διάφορες παθήσεις νυχιών έτσι ώστε μαζί με έναν ιατρό να προβεί σε λεπτομερή ιατρικό ιστορικό και τη διάγνωση και στη συνέχεια να ορίσουμε την κατάλληλη θεραπεία. Κατά τη διάγνωση πρέπει να λαμβάνονται υπ' όψιν τα ακόλουθα σημεία:

Ιστορικό:

- Ηλικία.
- Άλλες νόσοι (π.χ. κακή κυκλοφορία του αίματος, διαβήτης).
- Οι διατροφικές συνήθειες.
- Συγγενείς ή επίκτητες παραμορφώσεις των δακτύλων ποδιού.
- Το μηχανικό φορτίου που δέχονται τα νύχια.
- Τα προϊόντα καλτσοποιίας και υπόδησης.
- Ταχύτητα ανάπτυξης των νυχιών.

Σημαντικό εδώ είναι η ακρίβεια των διαστάσεων δεδομένου ότι αυτό από μόνο του μπορεί να οδηγήσει σε μια αρχική παραμόρφωση.

Συλλογή Δεδομένων Έρευνας:

- Στατική του ποδιού.
- Προσεκτική εξέταση των νυχιών.
- Βλάβη σε έναν ή περισσότερα νύχια.
- Ασύμμετρη βλάβη (μπορεί να προκληθεί και τοπικά).
- Συμμετρική βλάβη (μπορεί να υποδηλώνει συχνές διαταραχές).
- Εξέταση πρέπει να διεξάγεται με έναν μεγεθυντικό φακό.

- Το νύχι μπορεί να φωτιστεί με μία ειδική λάμπα για να εστιάσουμε στο σημείο π.χ. που έχει ονυχοκρύπτωση ή υπονύχιο κάλο.

Επιπλέον, είναι σημαντικό να εντοπιστεί και να περιγραφεί με ακρίβεια:

- πότε και που άρχισε η διαδικασία της νόσου;
- τα παράπονα του πελάτη (ασθενή);
- Πως φαίνεται το νύχι με βλάβη συγκρινόμενο με τα υγιή;

Αιτίες των αλλαγών των νυχιών και των διαταραχών της ανάπτυξης :

- Προδιάθεση (συγγενής παραμορφώσεις του πέλματος και των δακτύλων).
- Συνέπειες των ασθενειών (π.χ. κακή κυκλοφορία αίματος), ή τραυματισμός.
- Επιρροή επιβλαβών ουσιών (χημικές τοξικές φαρμακευτικές).
- Μόλυνση των νυχιών (π.χ. ονυχομυκητίαση).

Κατά τη διάρκεια της εξέτασης πρέπει να δίνεται προσοχή στη χαρακτηριστική λάμψη που είναι συνηφασμένη με υγιή νύχια. Στη συνέχεια αξιολογήστε το σχήμα το χρώμα, το πάχος του νυχιού, δίνοντας ιδιαίτερη προσοχή στην κοίτη του νυχιού, την ονυχιαία πλάκα και το επωνύχιο. Γι αυτό, είναι καλύτερο να χρησιμοποιήσουμε έναν εκσκαφέα πεντικιούρ (ή άλλο εργαλείο με αμβλύ άκρο) με ακριβή ανίχνευση μπορούμε να ανιχνεύσουμε υπερκερατώσεις, κάλλους, διείσδυση των γωνιών στα μαλακά μόρια. Είναι συχνά δυνατό να εντοπιστούν πολλαπλές αλλαγές στο νύχι και αυτό πρέπει να τεκμηριωθεί με τη λήψη μίας φωτογραφίας. Αυτές οι εικόνες είναι πολύτιμη προσθήκη στην εργασία σας με τον πελάτη. Εάν υπάρχει ανάγκη παραπομπής σε παρακείμενους ειδικούς οι εικόνες συνοδευόμενες από ένα σύντομο κείμενο μπορούν να αποσταλούν και να επιδείξουν με επιτυχία τη θεραπεία.

Ονυχομυκητιάσεις

Ο όρος «ονυχομυκητίαση» σημαίνει την προσβολή του όνυχα από τους μύκητες. Είναι γνωστό ότι ονυχομυκητίαση προκαλούν τα δερματόφυτα , τα μη δερματόφυτα, τα τριχόφυτα και η κάντιντα. Η συχνότητα των ονυχομυκητιάσεων είναι εξαιρετικά μεγάλη ,προσβάλλοντας έναν ή περισσότερους όνυχες στα χέρια και τα πόδια. Αρχίζει συνήθως με μια κηλίδα χρώματος άσπρου ή κίτρινου , που εμφανίζεται κάτω από την άκρη ενός νυχιού και όσο προχωρά η μόλυνση πιο βαθειά στο νύχι, προκαλεί αλλοίωση του χρώματος του. Η συνύπαρξη διάφορων μυκήτων στον ίδιο όνυχα είναι αρκετά συχνή. Τα δερματόφυτα που προσβάλλουν τον όνυχα ανάλογα με την εντόπιση τους , προκαλούν, περιφερική , κεντρική, ή και ολική ονυχομυκητίαση.

Στην περιφερική ή πλάγια ονυχομυκητίαση οι μύκητες προσβάλουν τον όνυχα προσπελάζοντας αυτόν από τις πλάγιες πτυχές ή την κοίτη του όνυχα επεκτεινόμενοι κεντρικότερα. Οι όνυχες παρουσιάζουν πολυάριθμες εγκάρσιες λευκές γραμμώσεις, οι οποίες προσδίδουν στον όνυχα σκουρόχρωμη όψη και οφείλεται στο σχηματισμό σπράγγων που γεμίζουν από αέρα και μυκητύλλια .Παρατηρείται επίσης ελάττωση της σκληρής υφής του όνυχα με αποτέλεσμα ονυχόσχασης και ονυχόλυσης μέχρι τελείας καταστροφής του όνυχα. Η χροιά του όνυχα ποικίλλει από κίτρινη έως καστανόχρωμη , ενώ ορισμένες φορές παρουσιάζει όψη σταγόνας ελαίου , η οποία

μπορεί να γίνει σκοτεινότερη. Σε περιπτώσεις επιμόλυνσης από κάντιντα ή ψευδομονάδα, η χροιά γίνεται κιτρινοπράσινη.

Η κεντρική υπονύχια ονυχομυκητίαση είναι σπάνια και χαρακτηρίζεται από λευκές κηλίδες, οι οποίες αρχίζουν ακριβώς κάτω από την εγγύς πτυχή του όνυχα ή το μηνίσκο και επεκτείνονται βαθύτερα και κεντρικότερα. Οι παθογόνοι μύκητες που προσβάλλουν την κεράτινη στοιβάδα της εγγύς πτυχής του όνυχα είναι τα τριχόφυτα *Rubrum*, *Meghini*, *Schonlein* και *Floccosum*.

Όταν η κεντρική υπονύχια ονυχομυκητίαση είναι δευτεροπαθής, οφείλεται σε παρωνύχια από κάντιντα, η οποία ξεκινά σαν μια στενή λωρίδα από τη μια και την άλλη πλευρά του όνυχα.

Η επιπολής ονυχομυκητίαση απαντά αποκλειστικά στους όνυχες των ποδιών. Είναι πολύ συχνή και χαρακτηρίζεται από μικρές λευκές εστίες, που μοιάζουν με μικρά νησίδα διαμέτρου μικρότερης από ένα χιλιοστό, τα οποία συρρέουν και σχηματίζουν μεγάλες λευκές πλάκες. Η λευκονυχία οφείλεται κατά κύριο λόγο στα τριχόφυτα (τριχοφυτική λευκονυχία).

Η ολική ονυχομυκητίαση παριστά την προχωρημένη μορφή των προηγούμενων τύπων και χαρακτηρίζεται από εύθρυπτους όνυχες, μετά την απόπτωση των οποίων παραμένει πεπαχυμένη και ανώμαλη κοίτη του όνυχα, που συχνά συγκρατεί τεμάχια του όνυχα.

Τα δερματόφυτα, τα οποία μπορεί να μην είναι παθογόνα αλλά σαπρόφυτα μπορούν να απομονωθούν στους δυστροφικούς όνυχες ιδίως των ενηλίκων.

Επίσης τα δερματόφυτα έχει διαπιστωθεί ότι προκαλούν δευτερογενείς λοιμώξεις όπως τον ομαλό λειχήνα, νόσο του Darier, λέπρα σε μακροχρόνια λήψη κορτικοστεροειδών. Ομοίως οι ψωριασικοί όνυχες μπορούν να προσβληθούν συνηθέστερα από κάντιντα και σπανιότερα από δερματόφυτα.

Η διάγνωση των ονυχομυκητιάσεων γίνεται με την με τον εργαστηριακό έλεγχο που συνίσταται σε άμεση μικροσκόπηση, καλλιέργεια και ιστολογική εξέταση.

Υπάρχουν και άλλα είδη μυκήτων (ζυμομύκητες) που μπορούν να μολύνουν τον όνυχα. Οι μικροσκοπικοί αυτοί οργανισμοί ζουν στο ζεστό και υγρό περιβάλλον. Εισχωρούν στο δέρμα από μικρά κοψίματα που δεν φαίνονται με γυμνό μάτι. Επίσης

μπορούν να περάσουν από μικρό διαχωρισμό που μπορεί να υπάρχει μεταξύ του νυχιού και του δέρματος του στρώματος του νυχιού από κάτω. Η μόλυνση συμβαίνει όταν τα νύχια εκτίθενται κατ'επανάληψη σε ζεστό και υγρό περιβάλλον το οποίο ευνοεί την ανάπτυξη και εξάπλωση μυκήτων.

Για το λόγο αυτό τα νύχια των ποδιών προσβάλλονται εύκολα επειδή βρίσκονται σε υγρό και ζεστό περιβάλλον μέσα στ υποδήματα. Επίσης τα νύχια των ποδιών είναι πιο ευάλωτα στις μυκητιάσεις επειδή η κυκλοφορία του αίματος δεν είναι τόσο καλή όσο στα χέρια.

Οι πληγές του δέρματος , οι βλάβες των νυχιών ή ύπαρξη άλλης μόλυνσης διευκολύνουν την μόλυνση από μύκητες. Η μυκητίαση των νυχιών μπορεί να παραμείνει για πάντα εάν δεν χορηγηθεί θεραπεία

Εάν η μόλυνση αφεθεί να εξελιχθεί δημιουργείται πόνος, τα νύχια γίνονται πιο χοντρά , αλλάζει το σχήμα τους χάνουν την χαρακτηριστική λάμψη τους , σπάζουν εύκολα, οι άκρες τους γίνονται ακανόνιστες και κάτω από αυτά μπορεί να μαζεύονται άχρηστες ουσίες χρώματος κίτρινου, πράσινου , καφέ ,μαύρου . Ταυτόχρονα μπορεί να δημιουργηθεί άσχημη μυρωδιά . Οι μυκητιάσεις έχουν τη δυνατότητα επέκτασης και στον υπόλοιπο οργανισμό πέρα από τα νύχια.

Ονυχομυκητίαση

Ποιοι προσβάλλονται από μύκητες

Από μύκητες προσβάλλονται κυρίως άτομα με ευαισθησίες . Η κληρονομικότητα παίζει σημαντικό ρόλο όπως επίσης ο τραυματισμός και ο σακχαρώδης διαβήτης. Εδώ συνιστώνται αυστηροί κανόνες υγιεινής (καθαριότητα). Θα πρέπει να διατηρούμε τον όξινο μανδύα του δέρματος σε φυσιολογικά πλαίσια. Προσοχή στα στενά παπούτσια , γιατί ο μύκητας καλλιεργείται περισσότερο.

Συμβολή του Ποδολόγου

Η θεραπεία είναι δύσκολη και χρονοβόρα. Ο ποδολόγος σε συνεργασία με θεράποντα ιατρό αναλαμβάνει τις ονυχομυκητιάσεις, έχοντας τον άρτιο εξοπλισμό , γνώση και σκευάσματα που θα βοηθήσουν να αποδομήσουν το σώμα του νυχιού και να το αποδράμουν τμηματικά η καθολικά , με αποφυγή τραυματισμού του δέρματος. Συμβουλευόντας τον πελάτη (ασθενή) να επισκέπτεται συχνά τον γιατρό και τον ποδολόγο.

Στόχος του ποδολόγου είναι να συμβάλει σε συνεργασία με τον δερματολόγο στην αναπαλαίωση αυτή του όνυχα ,που δεν είναι τίποτα άλλο από φαρμακευτική αγωγή την οποία προτείνει ο γιατρός και περιποίηση και αναπαλαίωση μέσω προσθετικής.

Ο ποδολόγος περιποιείται και φροντίζει το πέλμα ,συνιστώντας στον πάσχοντα αυστηρή υγιεινή και καθημερινό ποδόλουτρο με στυπτικά απορρυπαντικά. Μείωση της εφίδρωσης με παράγοντες αντιδρωτικούς, όπως λιγότερο κλειστά υποδήματα και απορροφητικές κάλτσες. Αντιμυκητιακά προϊόντα δέρματος και νυχιών.

Τα κάτω άκρα συνιστούν στήριγμα του κορμού. «Κουβαλούν» το βάρος του κάθε ανθρώπου, ενέχουν τις απολήξεις. Αποτελούν τις απολήξεις όλων των νεύρων και των αγγείων του ανθρώπινου οργανισμού. Απαρτίζουν έναν θαυμαστό μηχανισμό υψηλής λειτουργικής λεπτότητας. Όμως οι ανάγκες της ζωής καθιστούν την καταπόνησή τους αναπόφευκτη. Αν μη τι άλλο, αποτελεί χρέος του ανθρώπου, στοιχείο και απόδειξη αυτοσεβασμού η φροντίδα τους. Ευθύνη και χρέος έχουμε και εμείς ως εξειδικευμένοι επαγγελματίες, με ήθος να υπηρετήσουμε και να ασκήσουμε το επάγγελμά μας, να ανυψώσουμε τον κλάδο μας προσφέροντας ανακούφιση χαρά και υγεία, ανταποκρινόμενοι στους ανθρώπους που μας εμπιστεύονται. Το καθήκον μας είναι η ατομική προσέγγιση για κάθε πελάτη στην φροντίδα των ποδιών και των χεριών του. Δουλεύω για το αποτέλεσμα.

Ευχαριστίες

Η ολοκλήρωση της εργασίας αυτής, δεν θα ήταν δυνατή εάν όλα αυτά τα χρόνια δεν είχα την αμέριστη συμπαράσταση και καθοδήγηση των ανθρώπων, οι οποίοι με αγκάλιασαν με την εμπιστοσύνη τους και με υποστήριξαν σε κάθε βήμα μου.

Να σημειώσω ότι είναι ιδιαίτερα δύσκολο και κοπιαστικό να ολοκληρώσεις το έργο που ξεκινάς, κάποια στιγμή έχοντας ταυτόχρονα και άλλες υποχρεώσεις που πρέπει να διεκπεραιώσεις. Πολλές φορές είναι μάταιο και άλλες πάλι εφικτό.

Ο Ιπποκράτης τονίζει ότι:

***«Για να θεραπευτείς πρέπει πρώτα να
το θέλεις»***

